

Dominik K. Rakoczy:

Najtrudniej pokazać PRAWDZIwą RZECZYWISTOŚĆ

Dominik K. Rakoczy z posągiem J. Tuwima na ul. Piotrkowskiej w Łodzi

Najtrudniej pokazać prawdziwą rzeczywistość. Namówić do zwierzeń i odkrycia się przed „szklanym okiem” zwykłych ludzi reprezentujących ciekawy stosunek do świata i sposób na życie. Kluczowe dotarcia do ich wnętrza jest wrażliwość i umiejętność rozmowy. Szerokie spektrum bohaterów Dominika K. Rakoczego: od górskiego drwala po naukowca zajmującego się mikromanipulacją genetyczną, poświadczają, iż te cechy posiadał doskonale.

Dominik K. Rakoczy - reżyser i realizator, formy reportażowo-dokumentalne tworzy już od 10 lat. Jego film dyplomowy powstał pod opieką artystyczną prof. Andrzeja Jurgi - *Dzień Jerzego K.* - to dojrzałe studium na temat źródła ludzkich dramatów i zawiedzionych życiowych nadziei przedstawione na podstawie dnia pracy inspektora kieleckiego ZUS-u kontrolującego upadłe firmy. Bardzo dobrze oceniony film został zaprezentowany na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Krakowie, na poznańskim festiwalu off-owym oraz na łódzkim zatytułowanym *Człowiek w zagrożeniu*. Wyrósł z filmu amatorskiego. Na Festiwalu Projektor '96 w Białymstoku otrzymał nagrodę za udźwiękowienie etudy. Ogólnopolski Niezależny Przegląd Form Dokumentalnych NURT przyznał mu dwukrotną nagrodę publiczności za filmy: *Okolowice - miejsce wybrane* (1998) i *Dzieciaki* (1999). Zapisał się w historii kieleckiego ośrodka telewizyjnego - tworzył formy dokumentalne do cyklu *Wieści spod Łysicy* Jana Goca. W latach 1996-97 zaś dla Telewizji Kraków do elitarnego programu *Portrety* Ireny Wollen (m.in. film o Piotrze Szczerskim, Marku Terczu, Włodzimierzu Kiniorskim) oraz do *9 i 1/2* i *U siebie*. Następnie w Telewizji TVN uczestniczył w tworzeniu programu *Telewizjer*. Jednak, gdy na czoło wysuwały się tematy coraz bardziej sensacyjne i drastyczne, zrezygnował. W telewizji ogólnopolskiej TVP3 tworzył do cyklu *To jest temat*. Wykładał też przedmiot *Warsztat dziennikarza telewizyjnego* w oddziale kieleckim Wyższej Szkoły Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza. W 2003 roku ogólnopolska telewizja TV4 zaproponowała mu własny cotygodniowy program *Reporter*. Został jego reżyserem i wydawcą. W ciągu roku zrealizował tam 230 reportaży. Jednocześnie, obok pracy z bohaterami, wykształcił w sobie umiejętność pracy z ekipą.

Mimo młodego wieku, posiada bogate doświadczenie zawodowe. Szczyci się tym, że

wszystko, co osiągnął zawdzięcza własnemu talentowi i trudowi. Poznał specyfikę pracy w różnych ośrodkach. Dla telewizji publicznej tworzył dłuższe formy (nawet 30-minutowe) uzupełnione często specjalnie utworzoną muzyką. Widz wiązał się emocjonalnie z bohaterem i jego problemami, dlatego nie było konieczne zawieranie w nich odautorskiego komentarza. W telewizji komercyjnej specyfika pracy jest nieco inna. Formy są o wiele krótsze i z założenia zawierają komentarz odautorski. Dominik K. Rakoczy woli formy dłuższe, gdzie może dostatecznie rozwinąć wątek i zaprezentować bohatera lub problem.

Swoje produkcje nazywa formami reportażowo-dokumentalnymi, gdyż łączy reportaż - materiał aktualny, oparty na prawdziwych wydarzeniach, przedstawiający rzeczywistych bohaterów - z filmem dokumentalnym, na którym nie ciąży rygor aktualności, a jego forma pozostawia większe możliwości reżyserskie: dopuszcza inscenizację, operowanie przeróżnymi środkami wyrazu, jak: metafora, skrót. Mieszanie obu gatunków gwarantuje mu olbrzymią przestrzeń twórczą. Wykorzystuje prawdziwe życie i ubiera je w unikatową, wielopłaszczyznową formę. Rzeczywistość jest dla niego tak inspirująca, że nie zastanawia się nad tworzeniem fabuły.

Zawód reżysera wybrał z wewnętrznej potrzeby twórczej. Do działania zmusza go chęć doświadczenia spotkań z nietuzinkowymi ludźmi. Twierdzi, że do tej pracy potrzebny jest opanowany warsztat, intuicja, a przede wszystkim wrażliwość i umiejętność rozmowy z innymi. Szerokie spektrum rozmówców Dominika K. Rakoczego: od górskiego drwala po naukowca zajmującego się mikromanipulacją genetyczną, poświadczają, iż te cechy posiadał doskonale. Z każdym swoim bohaterem wiązuje się emocjonalnie. Aby mógł zrobić film, musi zawiązać się nić porozumienia między nim a przyszłym bohaterem. Jego filmy to historie ludzi, które go poruszyły.

Rakoczy w swej twórczości ucieka od tematów marginalnych i sensacyjnych. Interesuje go oryginalny temat, jednocześnie ciekawy społecznie, a bohaterowie to ludzie, którzy mają coś wartościowego do przekazania innym. Najbardziej liczy się dla niego dotarcie do prawdy o człowieku, a kluczem do jej poznania jest wrażliwość i umiejętność rozmowy. Najtrudniej pokazać prawdziwą rzeczywistość. Namówić do zwierzeń i odkrycia się przed „szklanym okiem” zwykłych ludzi reprezentujących ciekawy

stosunek do świata i sposób na życie. Dlatego twórca powinien postrzegać rzeczywistość pozytywnie i podchodzić do niej emocjonalnie. Dobry film ma zaskakiwać sposobem przedstawienia tematu, jego realizacją, nie może natomiast naśladować znanych wzorów, szczególnie z kina zachodniego, gdyż wtedy nie jest prawdziwy.

Jego ostatnia produkcja to *Mikromanipulacje* - symultaniczny obraz współczesnej rzeczywistości prezentujący zagrożenia cywilizacyjne oraz różne sposoby sterowania ludzką świadomością. Przedstawił ją na X Ogólnopolskim Niezależnym Przeglądzie Form Dokumentalnych NURT w Kielcach.

Obecnie jest redaktorem wydania programu reporterów *Zbliżenia* w TVP3 Kielce, którego emisja jest w każdy czwartek o godz. 22¹⁵, zaś powtórka w soboty o godz. 22¹⁵. Jako Kielczanin jest żywo zainteresowany tym, co się dzieje w Kielcach, a tym samym w naszej telewizji. Swoją energię zawodową i twórczą chciałby poświęcić dalszemu jej rozwojowi. Wielu młodych ludzi pracujących w TVP3 Kielce podejmuje się realizacji reportaży do programu *Zbliżenia*, w którym Rakoczy sprawuje opiekę reżyserską. Póki co w programie tym możemy oglądać filmy samego reżysera, bowiem inni dopiero przygotowują się do realizacji swoich reportaży.

Karolina Kopijkowska

foto. archiwum Dominika K. Rakoczego

Dominik K. Rakoczy
ur. w 1969 r. w Kielcach. Absolwent PWSFTviT w Łodzi o specjalizacji - reżyseria dokumentalna. Członek Stowarzyszenia

Filmowców Polskich. Brał udział w licznych festiwalach filmowych: w Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Krakowie, w Poznaniu i Łodzi. Na Festiwalu Projektor '96 w Białymstoku otrzymał nagrodę za udźwiękowienie etudy. Ogólnopolski Niezależny Przegląd Form Dokumentalnych NURT przyznał mu dwukrotną nagrodę publiczności za filmy: *Okolowice - miejsce wybrane* (1998) i *Dzieciaki* (1999). Długoletni współpracownik telewizyjnego ośrodka kieleckiego, Telewizji Kraków, TVP3, Telewizji TVN (*Telewizjer*) i TV4 (*Reporter*). Autor cyklu artykułów *ABC filmowania* w ogólnopolskim miesięczniku *Video Mix*. Były wykładowca Wyższej Szkoły Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza w Kielcach. Juror Festiwalu Filmów Amatorskich *Alternatywy*. Hobby: eksperymenty muzyczno-dźwiękowe.